

Czy można zostać dziennikarzem pisząc bloga?

Czy blog może być dziennikiem lub czasopismem?

Rejestracja prywatnego bloga jako dziennika lub czasopisma nie jest wykluczona.

Polskie prawo prasowe przewiduje procedury rejestracji dziennika lub czasopisma (art. 20 ustawy prawo prasowe) i od wielu już lat trwa dyskusja czy strony internetowe/ blogi mogą być za takie uznawane. Zgodnie z treścią Prawa prasowego dziennikiem jest bowiem ogólnoinformacyjny druk periodyczny lub przekaz za pomocą dźwięku oraz dźwięku i obrazu, ukazujący się częściej niż raz w tygodniu, zaś czasopismem - druk periodyczny ukazujący się nie częściej niż raz w tygodniu, a nie rzadziej niż raz w roku.

Obecny stan prawny nie pozwala na udzielenie jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie, ale jak pokazuje orzecznictwo naszych sądów rejestracja prywatnego bloga jest możliwa, tak np. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 stycznia 2013 r., sygn. akt: I ACa 1032/12. Na szczególną uwagę zasługuje w tym miejscu orzeczenie Sądu Najwyższego, zgodnie z którym:

„przekaz za pośrednictwem Internetu, jeżeli spełnia wymogi określone w treści art. 7 ust. 2 pkt 1 pr. pr. jest prasą, a interwał czasowy, w jakim się pojawia, determinuje to, czy jest to dziennik w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 2 pr. pr., czy też czasopismo (...) W tej sytuacji jest rzeczą bezsporną, że dzienniki i czasopisma przez to, że ukazują się w formie przekazu internetowego nie tracą znamion tytułu prasowego, i to zarówno wówczas, gdy przekaz internetowy towarzyszy przekazowi utrwalonemu na papierze, drukowanemu, stanowiąc inną, elektroniczną jego postać w systemie on line jak i wówczas, gdy przekaz istnieje tylko w formie elektronicznej w Internecie” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2010 r., sygn. akt III 250/10).

Sądy w swoich orzeczeniach wskazują na 3 istotne cechy jakie powinien posiadać blog, aby mógł zostać uznany za prasę. Jest to: *periodyczności przekazu, jego niejednorodności, a także ogólnoinformacyjny charakter. Niezwykle pomocne w zakresie czy publikacja internetowa ma charakter prasowy są pewne wytyczne jakie w swoim postanowieniu sformułował Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wskazując na cel, jakiemu służyć ma dana publikacja:*

„cykliczne informowanie opinii publicznej o określonych faktach społecznych, ekonomicznych, gospodarczych, politycznych, oświatowych, kulturalnych, z zakresu m.in. muzyki, filmu i sztuki, pod oznaczonym tytułem, nazwą, adresem czy nawet linkiem zbieżne jest z rolą i zadaniem prasy (...) Przemawia to zatem za nadaniem danej publikacji statusu prasy (Postanowienie WSA w Warszawie z 30.10.2008, sygn. akt: II SA/Wa 1885/07).

Co nam daje rejestracja? Autor zarejestrowanego bloga korzysta z wszelkich praw, jakie ustawa (prawo prasowe) przyznaje dziennikarzom, a więc przede wszystkim prawa do informacji (uprawnieniu żądania od podmiotów publicznych i niepublicznych informacji o ich działalności) oraz prawo do dziennikarskiej tajemnicy zawodowej, w tym do korzystania z informatorów (bez konieczności ujawniania ich personaliów).

To są niezwykle cenne uprawnienia. Pamiętać jednak należy, że jednocześnie nabywamy też obowiązki, takie jak obowiązek zachowania szczególnej staranności i rzetelności przy gromadzeniu i publikowaniu

materiałów prasowych. Prawo prasowe przewiduje bowiem odpowiedzialność cywilną autora i redaktora, a także wydawcy, za naruszenie prawa spowodowanego opublikowaniem materiału prasowego (art. 38 Prawa prasowego).

Zatem jeżeli zdecydujemy się zarejestrować bloga i działać w oparciu o prawo prasowe musimy zmierzyć się z **kwestiami formalnymi wniosku o rejestrację**:

Wniosek do Sądu Okręgowego (wydział rejestracji) właściwego dla siedziby wydawcy, powinien zawierać:

- 1) tytuł dziennika lub czasopisma oraz siedzibę i dokładny adres redakcji,
- 2) dane osobowe redaktora naczelnego, tj. imię/imiona, nazwisko, data i miejsce urodzenia, nr PESEL, a w przypadku jego braku imiona rodziców, dokładny adres, obywatelstwo - w przypadku bloga, będzie nią osoba decydująca o całokształcie działalności redakcji/bloga, a więc najpewniej blogger;
- 3) określenie wydawcy, jego siedzibę i dokładny adres,
- 4) częstotliwość ukazywania się dziennika lub czasopisma.

Do wniosku o rejestrację należy dołączyć:

- 1) zaświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej lub odpis z Krajowego Rejestru Sądowego z ostatnich 3 miesięcy, w przypadku, gdy wydawcą jest podmiot prowadzący działalność gospodarczą;
- 2) wydawca będący osobą fizyczną załącza kserokopię dowodu osobistego;
- 3) pisemne oświadczenie redaktora naczelnego o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych, pełni praw publicznych oraz obywatelstwa polskiego, przy czym organ rejestracyjny w uzgodnieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych może zwolnić redaktora naczelnego od wymogu posiadania obywatelstwa polskiego;
- 4) pisemne oświadczenie redaktora naczelnego w trybie art. 25 ust. 3 ustawy prawo prasowe- dot. karalności;
- 5) pisemne oświadczenie redaktora naczelnego, że nie korzysta z immunitetu procesowego, a przypadku korzystania przez niego z immunitetu procesowego, do wskazania redaktora, który ponosi odpowiedzialność określoną;
oraz
- 6) potwierdzenie uiszczenia opłaty od wniosku w wysokości 40 zł.

Wydawanie dziennika lub czasopisma można rozpocząć, jeżeli organ rejestracyjny nie rozstrzygnął wniosku o rejestrację w ciągu 30 dni od jego zgłoszenia, ale przed rejestracją w Sądzie Okręgowym można sprawdzić czy przypadkiem podobny tytuł nie widnieje już w rejestrze. Jeżeli rejestracja będzie się odbywać w sądzie warszawskim informacje można uzyskać pod nr. tel.: 22 440 80 00 lub w czytelniku przy al. Solidarności 127 w pokoju 11.

Ciekawostką jest, że blogerzy mają także swoje święto. Dzień Blogów obchodzony jest 31 sierpnia.